

pligtmæssigt Arbejde er sundere end Lediggang. En fattig Familie kan trænge til enhver lille Indtægt, som Børnens Arbejde kan forskaffe; Børnene selv have godt af nogenlunde tidlig at lære at bruge Hænderne paa en nyttig Maade. — hvad blandt Andet de nu mere og mere almindelige Saaandgjerningskoler for Ungdommen kunne bevidne — og de flinkeste Arbeidere ere de, som tidlig ere bleven oplærte. Men dette Børnearbejde bør organiseres paa en fornuftig Maade. Det bør ikke begynde med den Alder, da Barnet ikke taaler at sidde stille i længere Tid, fordi det instinktmæssigt trænger til Bevægelse (7—10 Aars Alderen); det bør foregaa i sund Luft og ikke forstærkes for længe ad Gangen. Der bør sørges for Børnets legemlige Udvikling ved god Kost, Klæder, Varme og Renlighed, og for dets aandelige Fremgang ved god Undervisning og god Omgang." Der er vel blevet indvendt, at Lovforslaget greb ind i de helligste Forhold som mellem Forældre og Børn, at det var et Indgreb i den personlige Frihed. Vi kunne imidlertid ikke indrømme, at Forældrene med fuld Frihed sende deres smaa Børn til Fabrikarbejde; det er langt snarere Nøden, som driver dem dertil, hvorfor det netop er nødvendigt, at Loven træder værnende og beskyttende til.

Angaaende unge Menneskers Arbejde i Fabrikkerne er Udvalget ligeledes enigt med Grundtanken i Lovforslaget, støttet tilbørlig paa de samme Grunde, som vi foran have udviklet.

De Vædringsforslag, som Udvalget har tilbadt sig at stille, forbeholder det sig at begrunde mundtlig, saa meget mere som ingen af dem kan siges at være synderlig indgribende, og flere af dem kun have til Formaal at tydeliggjøre Lovens Mening. Kun for et Par's Vedkommende skal man gjøre nogle Bemærkninger. Udvalget tror, at det er en Feil, at Regjeringens oprindelige § 7 er bleven udstedt i det andet Thing; man føler sig overtydet om, at det kan have en ikke ringe moralsk Betydning, at Børn og unge Mennesker af Kvindefønnet skulle under Arbejdet samt under Maaltiderne holdes fjernt fra Arbejdere af mandligt Køn, saavidt Arbejdets Beskaffenhed og Pladsen tillader det. Ligeledes antage vi, at det vil være rigtigt i det Hele at fritage unge Mennesker for Fabrikarbejde paa Søn- og Helligdage. De Raagjældende maa have Leilighed til at kunne tilfredsstille deres religiøse og intellektuelle Trang. Man er gaet ud fra, at det ligger i den menneskelige Natur, at nogen Frihed til Afspredelse og aandelig Sysselfættelse er nødvendig, og man føler sig forvisset om, at gives den ikke godvillig, da vil den alligevel blive tagen og maatte anvendt paa en mindre heldig Maade. Natarbejde for unge Mennesker maa et Flertal B. Ordentl. Samling 1872—73.

tal anse for at være fordærveligt og stiller derfor Forslag om, at det ikke engang skal kunne tillades som Undtagelse.

Meningen af følgende Ord i de to sidste Linier i Lovforslagets § 1, første Stykke: „eller nogen dermed i Forbindelse staaende Gjerning“, har ikke været Udvalget ganske klart, men man har antaget, at der kun derved skulde fortaas den Gjerning, som udføedes paa selve Arbejdsstedet, og har derfor undladt at stille noget Vædringsforslag. — Et Mindretal har havt en ikke ringe Betænkelighed ved at tiltræde Lovforslagets § 11 om Eilsynet, da det nærer nogen Tvivl om, at det vil kunne udrette noget Godt. Det kan ikke ventes, at et Eilsyn, bestaaende af to Inspektører, ret ofte kan faae Leilighed til at undersøge Forholdene paa de paagjældende Steder; det vil dog komme til i det Væsentlige at lade sig lede af det stedlige Eilsyn (Politimester eller Sundhedskommission). Men da Mindretallet godt indser det Vanskelige i at ordne Eilsynet, og da det paa ingen Maade vil lægge Lovforslaget Gindringer i Veien, har det afholdt sig fra at stille Vædringsforslag i den antydede Retning. Flertallet derimod formener, at tager man det i Forslag stillede Eilsyn bort, da vil Loven ikke have nogen synderlig Betydning, og at dens gavnbringende Virksomhed for en stor Del vil komme til at bero paa, hvorvidt vedkommende Minister er i Stand til at finde menneskekærlige, indsigtfulde og erfarne Mænd, som kunne og ville offre deres Liv og Tid for den vanskelige Gjerning, om hvilken her er Tale. I Genhold til det faalebes Anførte foreslaar Udvalget følgende Vædringer i Lovforslaget:

Til § 2.

- 1) I 5te Linie ændres: „9“ til: „8“.

Til § 3.

- 2) I 3die Linie sættes i Stedet for Ordene „I Løbet af“: „Af“.

Til § 5.

- 3) I 1ste Linie udgaa Ordene: „under 14 Aars Alder“, og istedetfor sættes: „og unge Mennesker“.

- 4) Derefter indskydes følgende ny § 6:

„Børn og unge Mennesker af Kvindefønnet skulle under Arbejdet samt under Maaltiderne, hvor disse nydes paa Arbejdsstedet, holdes fjernt fra Arbejdere af mandligt Køn, saavidt Arbejdets Beskaffenhed og Pladsen tillader det“.

Til § 6.

- 5) I 2den Linie ændres Ordene: „særligen skadelige“ til: „særlig anstrengende og skadelige“.